Bestemmingsplan

Stadshagen I, Frankhuisweg 30

Regels

Gemeente Zwolle

Datum: 11 juni 2014

Projectnummer: 120484

ID: NL.IMRO.0913.BP14005-0003

INHOUD

REGELS

1	**Inleidende regels**	**3**
Artikel 1	**Begrippen**	**3**
Artikel 2	**Wijze van meten**	**8**
2	**Bestemmingsregels**	**9**
Artikel 3	**Gemengd - 5**	**9**
3	**Algemene regels**	**12**
Artikel 4	**Anti-dubbeltelregel**	**12**
Artikel 5	**Geluidzone - industrie 1**	**13**
Artikel 6	**Algemene bouwregels**	**14**
Artikel 7	**Algemene afwijkingsregels**	**15**
Artikel 8	**Algemene procedureregels**	**17**
4	**Overgangs- en slotregels**	**18**
Artikel 9	**Overgangsrecht**	**18**
Artikel 10	**Slotregel**	**19**

Bijlagen

- Bijlage 1: Lijst met horeca categorieën
- Bijlage 2: Flora - en Faunarapportage Frankhuisweg 30 Zwolle

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:
het bestemmingsplan Stadshagen I, Frankhuisweg 30 van de gemeente Zwolle met identificatienummer NL.IMRO.0193.BP14005-0003;

1.2 het bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:
de grens van een aanduiding, indien het een vlak betreft;

1.5 bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.6 bed & breakfast:
ruimte in of direct bij de hoofdwoning, waar gasten voor een beperkte periode verblijven en het ontbijt wordt geserveerd door de hoofdbewoner en/of leden van zijn gezin;

1.7 bedrijf:
het uitoefenen van bedrijfsmatige activiteiten;

1.8 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.9 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.10 bouwen:
het plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk;

1.11 bouwgrens:
de grens van een bouwvlak;

1.12 bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.13 bouwwerk:
een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.14 dagrecreatie:
recreatie in de open lucht uitsluitend gedurende een dagperiode op speciaal daarvoor ingerichte terreinen, zoals een wandelbos, wandelpark, strandbad, vis- en zwemvijvers, speel- en ligweide, speelterrein, kinderspeelplaats, dierenpark, volkstuinen of nutstuinen;

1.15 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder zijn begrepen grootschalige detailhandel, volumineuze detailhandel, een tuincentrum en een supermarkt;

1.16 dienstverlenend bedrijf of dienstverlenende instelling:
bedrijf of instelling waarvan de werkzaamheden bestaan uit het verlenen van diensten, waarbij, het publiek rechtstreeks al dan niet via een balie te woord wordt gestaan en geholpen, waaronder zijn begrepen belwinkels, internetcafés, kapperszaken, schoonheidsinstituten, fotostudio's en naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van een garagebedrijf en een seksinrichting;

1.17 dienstverlening:
het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij, het publiek rechtstreeks al dan niet via een balie te woord wordt gestaan en geholpen, waaronder zijn begrepen belwinkels, internetcafés, kapperszaken, schoonheidsinstituten, fotostudio's en naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van een garagebedrijf en een seksinrichting;

1.18 erf:
al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct gelegen is bij een hoofdgebouw;

1.19 erotisch getinte vermaaksfunctie:
een vermaaksfunctie, welke is gericht op het doen plaatsvinden van voorstellingen en/of vertoningen van porno-erotische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

1.20 gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.21 hoofdgebouw:
een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is;

1.22 horeca:
de bedrijfssector gericht op het verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken, het exploiteren van zaalaccommodatie en het verstrekken van nachtverblijf, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, waaronder zijn begrepen een 'bed & breakfast', discotheek, feestzaal en partyboerderij, evenwel met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.23 horecabedrijf:
een bedrijf, waar ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken worden verstrekt, zaalaccommodatie wordt geëxploiteerd en waarin nachtverblijf wordt verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, waaronder zijn begrepen een 'bed & breakfast', discotheek, feestzaal en partyboerderij, evenwel met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.24 kantoor:
een ruimte of complex van ruimten, welke dient voor het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen, waaronder is begrepen congres- en vergaderaccommodatie;

1.25 kantoorgebouw:
een gebouw, dat dient voor het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen, waaronder is begrepen congres- en vergaderaccommodatie;

1.26 maatschappelijke voorzieningen:
educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening, alsook ondergeschikte detailhandel en ondergeschikte horeca ten dienste van deze voorzieningen;

1.27 naar de weg toegekeerde gevel van een hoofdgebouw:
de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw, waar de hoofdtoegang van het hoofdgebouw is gelegen;

1.28 naar de weg toegekeerde grens van een bouwvlak:
de naar de weg toegekeerde grens van een bouwvlak, waar de hoofdtoegang van het op dat bouwvlak gelegen hoofdgebouw is gelegen;

1.29 openbaar toegankelijk gebied:
weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen voor langzaam verkeer;

1.30 openbare nutsvoorzieningen:
voorzieningen ten behoeve van openbaar nut, zoals gas-, water-, elektriciteits- en communicatievoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de inzameling van afval;

1.31 overig bouwwerk:
een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.32 pand:
de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is;

1.33 peil:
a voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst:
de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst:
de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c indien in of op het water wordt gebouwd:
het Normaal Amsterdams Peil (of een ander plaatselijk aan te houden waterpeil);

1.34 prostitutie:
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.35 seksinrichting:
een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden;
onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan:
een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.36 sociale veiligheid:
de mogelijkheid om zich in een omgeving te kunnen bevinden zonder bedreigd te worden of het gevoel te hebben persoonlijk lastig te worden gevallen;

1.37 standplaats
het vanaf een vaste plaats op of aan de weg of op een andere voor het publiek toegankelijke en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen of het anderszins aanbieden van goederen of diensten, al dan niet gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel, waarbij onder een standplaats niet worden verstaan vaste plaatsen op jaarmarkten of markten, vaste plaatsen op evenementen en vaste plaatsen op snuffelmarkten;

1.38 stedenbouwkundig beeld:
het beeld dat wordt opgeroepen door het samengaan van gebouwde elementen, beplantingselementen en onbebouwde ruimten;

1.39 voorgevel:
de naar de weg toegekeerde gevel;

1.40 winkel:
een gebouw, dat een ruimte omvat, welke door zijn indeling kennelijk bedoeld is te worden gebruikt voor de detailhandel;

1.41 woning:
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.3 de oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.4 de inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.5 de afstand tot de naar de weg toegekeerde gevel van een gebouw:
van enig punt van een bouwwerk tot de naar de weg toegekeerde gevel van dat gebouw.

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, stoeptreden, dorpels, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, antennes, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons, dakgoten en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits:

a de overschrijding van aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen niet meer dan 1,30 meter bedraagt;
b een erker aan een naar de weg toegekeerde gevel van een woning niet breder is dan 3/5 deel van de betreffende gevel.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Gemengd - 5

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ‘Gemengd - 5’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a gebouwen ten behoeve van:
   1 kantoren;
   2 dienstverlening;
   3 horeca, als genoemd in de categorieën 1 tot en met 4 en 6 van de lijst met horecacategorieën, welke als een bijlage bij deze regels is opgenomen;
   4 maatschappelijke voorzieningen;
   5 sport;
   6 dagrecreatie, welke niet plaatsvindt in de open lucht;

met daaraan ondergeschikt:

b wegen en paden;
c parkeervoorzieningen;
d voorzieningen ten behoeve van beeldende kunst;
e geluidwerende voorzieningen;
f openbare nutsvoorzieningen;
g infrastructurele voorzieningen;
h groenvoorzieningen;
i speelvoorzieningen;
j water;

met de daarbij behorende:

k tuinen, erven en terreinen;
l bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a de gebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' mag de goot-, en bouwhoogte in meters van een gebouw niet meer dan de aangegeven goot- en bouwhoogte bedragen;
c de maximale gezamenlijke grondoppervlakte van de gebouwen mag niet meer dan 1.500 m^2 bedragen.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
   1 op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
   2 gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;

3 gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied;

b de bouwhoogte van vlaggenmasten en lichtmasten mag niet meer dan 6 meter bedragen;

c de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 10 meter bedragen.

3.2.3 Voorwaardelijke verplichting

Ter plaatse van de aanduiding ‘ecologie’ dient bij de aanvraag voor omgevingsvergunning voor het bouwen te worden aangetoond dat de maatregelen, zoals opgenomen in de “Flora - en Faunarapportage Frankhuisweg 30 Zwolle" welke als een bijlage bij deze regels is opgenomen, zijn verzekerd.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a een samenhangend stedenbouwkundig beeld;

b de verkeersveiligheid;

c de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;

d de sociale veiligheid;

e een goede milieusituatie;

f de bescherming van de groenstructuur;

g de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.4 Afwijken van de bouwregels

3.4.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a het bepaalde in artikel 3.2.1 onder a om toe te staan dat een gebouw gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen buiten het bouwvlak niet meer bedraagt dan 25 m^2;

b het bepaalde in artikel 3.2.1 onder b om toe te staan dat de goothoogte en/of bouwhoogte van een gebouw wordt vergroot met niet meer dan 1 meter.

3.4.2 Voorwaarden

De in artikel 3.4.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a het stedenbouwkundig beeld;

b de verkeersveiligheid;

c de parkeergelegenheid;

d de sociale veiligheid;

e de milieusituatie;

f de groenstructuur;

g de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a het gebruik van de gronden voor daar voorkomende bestemming(en) ter plaatse van de aanduiding ‘ecologie’ zonder het uitvoeren van de maatregelen zoals opgenomen in bijlage III van de "Flora - en Faunarapportage Frankhuisweg 30 Zwolle” welke als bijlage in deze regels is opgenomen;

b het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel met uitzondering van het gebruik voor ondergeschikte detailhandel ten behoeve van toegestane voorzieningen op de gronden en in de bouwwerken, welke voor deze voorzieningen worden gebruikt;

c het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;

d het gebruik van gebouwen ten behoeve van geluidsgevoelige functies ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van gemengd uitgesloten - geluidsgevoelige functies’.

3 Algemene regels

Artikel 4 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 5 Geluidzone - industrie 1

5.1 Aanduidingsomschrijving

a Ter plaatse van de aanduiding 'geluidzone - industrie 1' zijn de gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede aangewezen voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting van geluidsgevoelige gebouwen vanwege het industrieterrein Voorst, omdat op dit industrieterrein geluidszoneringsplichtige inrichtingen zijn toegestaan.

b Voor zover de grens van de aanduiding 'geluidzone - industrie 1' niet samenvalt met de plangrens mag de geluidsbelasting vanwege het industrieterrein Voorst buiten deze grens de waarde van 50 dB(A) niet te boven gaan.

Artikel 6 Algemene bouwregels

6.1 Parkeren

a onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze regels mag uitsluitend worden gebouwd, indien in, op of onder het bouwwerk, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk behoort, voorzien wordt in voldoende parkeerruimte ten behoeve van het parkeren of stallen van motorvoertuigen.

b de onder a bedoelde ruimten voor het parkeren van personenauto's moeten afmetingen hebben die afgestemd zijn op gangbare personenauto's.

6.2 Laden en lossen

Indien de bestemming van een bouwwerk aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen mag onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze regels uitsluitend worden gebouwd indien in, op of onder het bouwwerk, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk behoort, voorzien wordt in voldoende ruimte voor het laden of lossen van goederen.

6.3 Afwijken van de bouwregels

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a het bepaalde in artikel 6.1 voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingsruimte wordt voorzien;

b het bepaalde in artikel 6.1 voor zover het voldoen aan die regels door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Artikel 7 Algemene afwijkingsregels

7.1 Algemene afwijking van het algemeen geldende gebruiksverbod van artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Bij een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het verbod als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

7.2 Algemene afwijkingsbevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan in dit plan of in een wijzigingsplan afgeweken worden van:

a de bestemmingsregels om toe te staan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid of verkeersintensiteit daartoe aanleiding geven;

b de bestemmingsregels om toe te staan dat aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;

c de bestemmingsregels ten aanzien van de maximale bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen om toe te staan dat de bouwhoogte wordt vergroot in het belang van het af te scheiden erf of het af te scheiden perceel;

d de bestemmingsregels ten aanzien van de maximale bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, om toe te staan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken en ten behoeve van zend-, ontvang- of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 40,00 meter;

e de bestemmingsregels ten aanzien van de maximale bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die niet genoemd zijn onder d en e om toe te staan dat de bouwhoogte van deze bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10,00 meter;

f het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen om toe te staan dat de bouwhoogte van de gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen van bouwdelen die niet van ondergeschikte aard zijn, als, liftkokers, trappenhuizen, en lichtkappen, wordt vergroot, mits:
   1 de oppervlakte van de vergroting niet meer dan 50 m^2 bedraagt;
   2 de bouwhoogte niet meer dan 1,25 maal de maximale bouwhoogte van het betreffende gebouw bedraagt;

g de bestemmingsregels ten behoeve van het innemen of hebben van een standplaats, tenzij:
   1 de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand;
   2 als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning voor een standplaats voor het verkopen van goederen een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt.

7.3 Voorwaarden voor het toestaan van afwijkingen

De in artikel 7.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a het stedenbouwkundig beeld;
b de woonsituatie;
c de verkeersveiligheid;
d de parkeergelegenheid;
e de sociale veiligheid;
f de milieusituatie;
g de groenstructuur;
h de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 8 Algemene procedureregels

8.1 Nadere eisen

Op de voorbereiding van een besluit tot het stellen van een nadere eis is de volgende procedure van toepassing:

a het ontwerp van een besluit met bijbehorende stukken wordt langs elektronische weg gedurende 2 weken ter inzage gelegd op de website van de gemeente Zwolle, waarbij de stukken door een ieder kunnen worden geraadpleegd en voor een ieder beschikbaar worden gesteld;

b de verbeelding op papier van het ontwerp van een besluit met bijbehorende stukken ligt eveneens gedurende de zelfde onder a genoemde periode in het informatiecentrum in het stadskantoor van de gemeente Zwolle voor een ieder ter inzage;

c burgemeester en wethouders maken de terinzagelegging van tevoren langs elektronische weg bekend op de website van de gemeente Zwolle;

d burgemeester en wethouders maken de terinzagelegging eveneens van tevoren bekend in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen die in de gemeente verspreid worden;

e de bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het naar voren brengen van zienswijzen;

f gedurende de onder a genoemde termijn kunnen belanghebbenden bij burgemeester en wethouders langs elektronische weg of schriftelijk hun zienswijzen naar voren brengen omtrent het ontwerp van het besluit.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

9.1 Overgangsrecht bouwwerken

9.1.1 Bouwen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;

b na het teniet gaan door een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan.

9.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig bij een omgevingsvergunning afwijken van het eerste lid voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 9.1.1 met maximaal 10%.

9.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Artikel 9.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

9.2 Overgangsrecht gebruik

9.2.1 Voortzetting strijdig gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

9.2.2 Verbod verandering strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 9.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

9.2.3 Verbod hervatting strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in artikel 9.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

9.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Artikel 9.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat al in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 10 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan “Stadshagen I, Frankhuisweg 30”.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zwolle in de vergadering van xxxxxxx nummer xxxxxx.

xxxxxxx, voorzitter, xxxxxxx, griffier

Bijlage 1: Lijst met horeca categorieën

horeca van categorie 1:
een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van ter plaatse bereide maaltijden voor consumptie ter plaatse met als nevenactiviteit het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken;
horeca van categorie 2a:
een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van zwak- en niet alcoholische dranken met als nevenactiviteit het verstrekken van voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren;
horeca van categorie 2b:
een horecabedrijf dat tot hoofddoel dan wel nevenactiviteit heeft het verstrekken van niet-alcoholische dranken en het verstrekken van voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren;
horeca van categorie 3:
een horecabedrijf dat tot hoofddoel dan wel nevenactiviteit heeft het verstrekken van voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren en het verstrekken van zwak- en niet-alcoholische dranken;
horeca van categorie 4:
een horecabedrijf, niet zijnde een discotheek of bar/dancing, dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse met als nevenactiviteit het verstrekken van kleine etenswaren al dan niet ter plaatse bereid;
horeca van categorie 5:
een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van dranken voor gebruik ter plaatse waarbij het doen beluisteren van overwegende mechanische muziek en het gelegenheid geven tot dansen een wezenlijk onderdeel vormen;
horeca van categorie 6:
een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie.

Bijlage 2: Flora - en Faunarapportage Frankhuisweg 30 Zwolle

Flora- en faunarapportage

Frankhuisweg 30, Zwolle

Gemeente Zwolle

Datum: 26 maar 2014

Projectnummer: 120484.01

INHOUD

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Huidige situatie 3
1.3 Toekomstige situatie 4
1.4 Leeswijzer 5

2 Wettelijk kader 6
2.1 Gebiedsbescherming 6
2.2 Soortenbescherming 7

3 Quick scan flora en fauna 9
3.1 Onderzoeksmethode 9
3.2 Gebiedsbescherming 9
3.3 Soortenbescherming 10
3.4 Conclusie 15

4 Nader ecologisch onderzoek vleermuizen en Huismus 19
4.1 Aanleiding 19
4.2 Methode 19
4.3 Resultaten 21
4.4 Conclusie 23
4.5 Consequenties in het kader van de Flora- en faunawet 23
4.6 Zorgplicht 24

5 Mitigerende maatregelen 25
5.1 Inleiding 25
5.2 Mitigerende maatregelen 25

Bijlage 1: geraadpleegde literatuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (*gebiedsbescherming*), de Flora- en faunawet (*soortenbescherming*) en eventuele andere betrokken natuurregelgeving. Uit dit onderzoek moet blijken of er beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn, welke functie het plangebied vervult, of deze functionaliteit wijzigt als gevolg van het ruimtelijk plan dan wel er een negatief effect optreedt en of deze negatieve effecten te voorkomen zijn. Wanneer negatieve effecten niet te voorkomen zijn en waarbij de gunstige staat van instandhouding in het geding komt, dient er in eerste instantie onderzocht te worden of er alternatieven zijn en wat de effecten van deze alternatieven zijn. Wanneer deze mogelijkheid er niet is, dient een Verklaring van geen bedenkingen (v.v.g.b.) of een ontheffing bij Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO.nl) aangevraagd te worden. In deze flora- en faunarapportage worden de effecten op de aanwezige natuurwaarden besproken.

1.2 Huidige situatie

In Zwolle (provincie Overijssel) is aan de Frankhuisweg 30 de bouw van kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang (BSO) beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggend flora en faunaonderzoek is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Ligging plangebied

Zwolle ligt ten oosten van Kampen en ten westen van Ommen. Zwolle ligt op de noordelijke / oostelijke oever van de IJssel en ten zuiden van de Overijsselse Vecht en het Zwarte Water. De directe omgeving van Zwolle wordt gekenmerkt door rivieren, beken en natte weidegronden en het open polderlandschap van de Mastenbroeker Polder in het noordwesten.

Het plangebied ligt in op de overgang van Zwolle met de wijk Stadshagen, ten noorden van de spoorlijn Kampen - Zwolle en ten westen van het Zwolle IJsselkanaal. De begrenzing van het plangebied wordt gevormd door de Frankhuisweg in het zuiden, de Frankhuizerallee in het westen en bestaande bebouwing in de vorm van kantoren in het noorden en oosten.

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een woonhuis met enkele bijgebouwen. Los van de woonruimte staat een kapschuur, welke in gebruik is voor opslag van enkele voertuigen. De meest noordelijke gelegen bebouwing bestaat uit een manege met stallen, een binnenbak en een stapmolen. Ten oosten van de manege is een buitenbak gelegen.

Afbeelding 2: Globale indruk plangebied ten tijde van het veldbezoek (foto's SAB, 2013)

1.3 Toekomstige situatie

Men is voornemen op de locatie een deel van de bebouwing te slopen en hiervoor in de plaats een kinderdagverblijf en een BSO te realiseren.

1.4 Leeswijzer

De flora- en faunarapportage is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

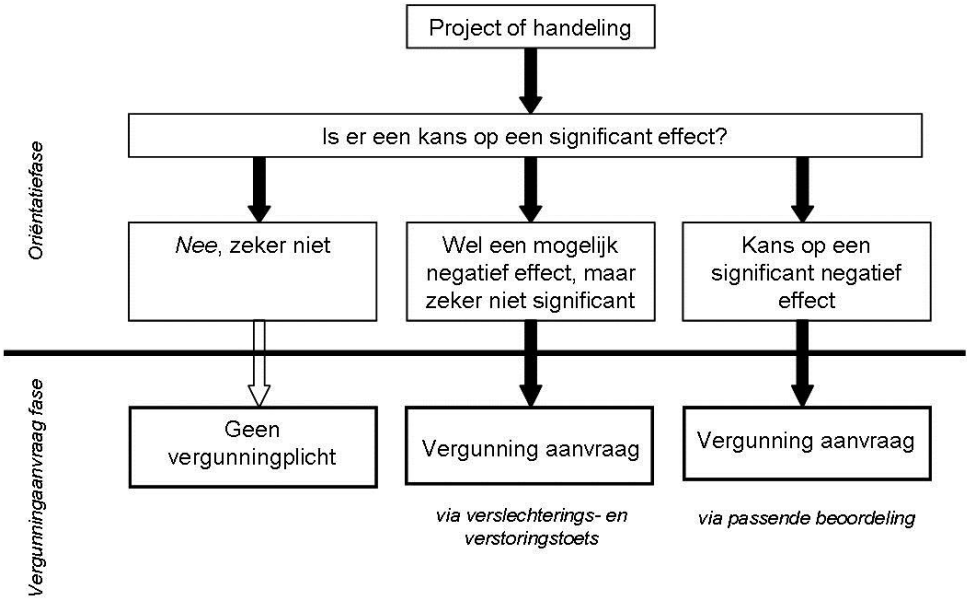
1. **Inleiding**. Beschrijving van beoogde plannen, ligging van plangebied, de gevolgen van de ingrepen voor de huidige situatie en het wettelijke kader**.**
2. **Wettelijk kader.** Huidige wet- en regelgeving op het gebied van natuur.
3. **Quick scan flora en fauna**. Deze is gebaseerd op een eenmalige veldverkenning. In deze quick scan zijn op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten en een eenmalige veldverkenning, uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in en in de directe omgeving van het plangebied. In de quick scan zijn uitspraken gedaan over de effecten van de plannen op nabijgelegen beschermde gebieden en op direct nabij het plangebied voorkomende (vaste rust- of verblijfplaatsen van) strikt beschermde flora en fauna. Hieruit volgt de conclusie of nader veldonderzoek naar strikt beschermde soorten noodzakelijk is en of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet aan de orde is.
4. **Nader veldonderzoek flora en fauna**. Beschrijving van het nader onderzoek. Hierbij wordt ingegaan op de kwalificaties van de onderzoeker(s), de data waarop de veldbezoeken hebben plaatsgevonden, de methode van onderzoeken, specifieke ecologische kenmerken van de soort en uiteraard de resultaten.
5. **Mitigerende maatregelen**. Als uit de resultaten van het nader onderzoek blijkt dat het plangebied in gebruik is door strikt beschermde soorten, dan dienen maatregelen te voorkomen dat de ecologische functionaliteit van het plangebied vermindert. Als SAB het opstellen van deze maatregelen verzorgt, dan worden deze beschreven in dit hoofdstuk. Mocht het opstellen van maatregelen niet afdoende zijn en is een **ontheffingsaanvraag** ex artikel 75 Flora- en faunawet alsnog aan de orde, dan staat deze ook hier.

2 Wettelijk kader

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

2.1 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn ook de al bestaande staatsnatuurmonumenten opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Afbeelding 3: Schematische weergave van de besluitvorming in relatie tot de NB-wet (1998)

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

1. beschermingscategorie 1:
   een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast;
2. beschermingscategorie 2:
   voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.
   In een dergelijke gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;
3. beschermingscategorie 3:
   voor ongeveer honderd zeldzame soorten geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen een in de wet genoemd belang dienen en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen van) leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Economische zaken (EZ).

Zorgplicht

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat voorafgaand aan sloop-, grond-, of bouwwerkzaamheden wordt gecontroleerd of dat negatieve gevolgen voor aanwezige soorten kunnen worden voorkomen door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

3 Quick scan flora en fauna

3.1 Onderzoeksmethode

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecoloog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruikgemaakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al*., 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 15 maart 2013 heeft een ecoloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

3.2 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden.

3.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De dichtstbijzijnde gebieden beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreffen het Natura 2000-gebieden “Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht” en de “Uiterwaarden IJssel”. Deze beschermde gebieden liggen op respectievelijk 1.600 en 2.000 meter afstand ten noorden en zuiden van het plangebied.

Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
De uiterwaarden Zwarte Water en Vecht betreffen het geheel aan uiterwaarden ten noorden van Zwolle, waar de Overijsselse Vecht samenstroomt met het Zwarte Water. De Vecht is een regenrivier die in Duitsland ontspringt. Het gedeelte van de Vecht, dat in dit gebied is opgenomen, kronkelt sterk door het landschap. Een deel van de uiterwaarden wordt soms tot laat in het voorjaar onregelmatig overstroomd. Op de met steenslag beschermde oevers van de zomerdijk groeit vaak riet, ruigte of wilgenstruweel. De uiterwaarden bestaan uit buitendijkse graslanden, waarin strangen, kolken, rivierduinen en hakhoutbosjes voorkomen. Langs het Zwarte Water komen nattere graslanden voor. Dit gebied herbergt veel kievitsbloemgraslanden. Daarnaast komt in

het gebied een aantal hardhoutooibosjes voor. Ook komen relicten van blauwgraslanden voor. Op hoger liggende zandige ruggen en langs en op de dijken komen lokaal goed ontwikkelde glanshaverhooilanden voor. Lokaal zijn abelen-iepenbossen aanwezig.

Uiterwaarden IJssel
De uiterwaarden IJssel omvatten het merendeel van de buitendijkse delen van het rivierengebieden van de IJssel. Een aantal vrijwel onvergraven en reliëfrijke uiterwaarden zoals Cortenoever, Rammelwaard, Ravenswaard en Scherenwelle, vormt hier een kleinschalig oud cultuurlandschap met daarin stroomdalgraslanden, kievitsbloemhooilanden en glanshaverhooilanden. Andere reliëfrijke delen en gebieden die aansluiten op de zandgronden zijn van belang vanwege hardhoutooibos. De IJsselmonding is van belang voor rivierfonteinkruid. De uiterwaarden IJssel is een belangrijk broedgebied voor soorten van natte, ruige graslanden en drijvende waterplantenvegetaties. Daarnaast is dit gebied van enig belang voor soorten van bosrijke watergebieden met voldoende vis en als rust- en foerageergebied.

Conclusie
Het dichtstbij gelegen beschermde gebied ligt op ongeveer 1.600 meter afstand. Gezien de aard van het tussenliggende gebied (infrastructuur, industriegebied, woningen), de grote mate van verstoring en de afstand zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten. Met de plannen vindt geen aantasting plaats van instandhoudingsdoelstelling van dit Natura 2000-gebied.

3.2.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De gronden die aangewezen zijn als Natura 2000-gebied, zijn tevens de dichtstbijzijnde gelegen gebieden aangewezen als EHS.

3.3 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit een manege met voornamelijk verharde ondergrond. Strikt beschermde soorten kunnen hier niet voorkomen. Binnen het plangebied zijn geen potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten aanwezig. Het plangebied is in gebruik en niet verharde delen worden regelmatig betreden of zijn in gebruik als tuin. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Het plangebied wordt begrensd door enkele waterlichamen. De oevers van deze waterlichamen zijn geschikt als groeiplaats voor beschermde vaatplanten als Rietorchis. Wanneer de ontwikkelingen tot gevolg hebben dat de oevers worden aangetast, dan zijn negatieve effecten op beschermde vaatplanten niet op voorhand uit te sluiten. Om negatieve effecten te voorkomen moeten de oevers intact worden gehouden of moet een mitigatietraject worden opgestart. Hierbij wordt in eerste instantie onderzocht of beschermde vaatplanten voorkomen op de oevers. Als dat het geval is, dan dient een mitigatieplan te worden opgesteld om te voorkomen dat de ontwikkelingen in het plangebied leiden tot aantasting van beschermde vaatplanten.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992) en het boek Zoogdieren van Overijssel (Bode *et al.*, 1999) komen in de omgeving van het plangebied soorten als Egel (*Erinaceus europaeus*), Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), Huisspitsmuis (*Crocidura russula*), Mol (*Talpa europaea*), Vos (*Vulpes vulpes*), Hermelijn (*Mustela erminea*), Bunzing (*Mustela putorius*), Wezel (*Mustela nivalis*), Ree (*Capreolus capreolus*), Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), Aardmuis (*Microtus agrestis*), Veldmuis (*Microtus arvalis*), Dwergmuis (*Micromys minutus*), Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), Haas (*Lepus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en de meer strikt beschermde soorten Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), Steenmarter (*Martes foina*), Bever (*Castor fiber*) en Otter (*Lutra lutra*) voor.

Algemeen voorkomende soorten

Binnen het plangebied zijn relatief weinig ruige delen aanwezig. Toch zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende soorten als Egel (*E. europaeus*), Huisspitsmuis (*C. russula*), Mol (*T. europaea*) en kleine marterachtigen niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Strikt beschermde soorten

Eekhoorn
Gezien de afwezigheid van voldoende naaldbomen, eiken en/of beuken (voedselbomen) en de aard van het omliggende gebied (open landschap, intensief beheer) is het onwaarschijnlijk dat de Eekhoorn in het plangebied voorkomt. Met de beoogde plannen zijn negatieve effecten op de soort niet te verwachten.

Steenmarter
De strikt beschermde Steenmarter komt volgens verspreidingsgegevens ook voor in en/of in de omgeving van het plangebied. De Steenmarter is een soort die voorkomt in of nabij grote steden, dorpen en boerenerven, en lijkt zich aan de menselijke bebouwing te hebben aangepast. De bebouwing die door de ontwikkelingen in het plangebied wordt aangetast is intensief in gebruik. Deze bebouwing is niet geschikt om te dienen als vaste rust- of verblijfplaats voor steenmarters. Er zijn ook geen sporen aangetroffen die wijzen op aanwezigheid. Negatieve effecten van de beoogde plannen op vaste rust- of verblijfplaatsen van steenmarters zijn uit te sluiten.

Bever
De Bever is waargenomen in de regio. Deze soort is echter afhankelijk van grote waterpartijen waar weinig verstoring aanwezig is. Het plangebied voldoet volstrekt niet aan de soortspecifieke habitateisen en kan derhalve ook niet voorkomen in het plangebied. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

Otter
De Otter is een soort die recentelijk uitbreidt in Nederland, onder andere door toedoen van herintroductieprojecten. Ook voor deze soort geldt dat het plangebied volstrekt ongeschikt is als leefgebied. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

3.3.3 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al*., 1992; Limpens, *et al*., 1997; Bode *et al*., 1999) komen in de omgeving van het plangebied Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), Meervleermuis (*Myotis dasycneme*), Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en Watervleermuis (*Myotis daubentonii*) voor. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals Gewone dwergvleermuis (*P. pipistrellus*) en Laatvlieger (*E. serotinus*) en boombewonende soorten als Rosse vleermuis (*N. noctula*) en Watervleermuis (*M. daubentonii*). Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de Gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enzovoort). Andere soorten als de Rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, spleten en achter loshangende schors). De Watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

<u>*Gebouwbewonende soorten vleermuizen*</u>
Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en in schoorstenen. De manege en stapmolen zal op termijn worden gesloopt. De stapmolen is ongeschikt om te dienen als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen. De manege daarentegen kan wel in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De kopse gevels zijn gedeeltelijk opgetrokken uit baksteen. De bovenzijde is bekleed met damwandprofielen. Achter de damwandprofielen is een ruimte beschikbaar waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Ook is het mogelijk dat de dieren van daar uit hun weg vinden naar de luchtspouw. In combinatie met de aansluiting op bestaande groenstructuren en de nabijheid van water is er sprake van een mogelijke verblijfplaats van vleermuizen.
Bij het slopen van bebouwing in het plangebied kan sprake zijn van aantasting van vaste rust- of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten.

Boombewonende soorten vleermuizen

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Als de bomen in het plangebied, die voldoende omvang hebben om te dienen als vaste rust- of verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten niet worden aangetast, dan zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten op voorhand uit te sluiten.
Als grote bomen wel worden gekapt dan is een nader onderzoek naar boombewonende vleermuissoorten noodzakelijk om de exacte gevolgen in te schatten.

Vliegroutes

Vleermuizen maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied, daarom kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Binnen het plangebied zijn duidelijke lijnvormige elementen te onderscheiden. Wanneer de begroeiing aan de randen van het plangebied ongemoeid blijven dan zijn negatieve effecten van de beoogde ontwikkelingen op vaste vliegroutes op voorhand uit te sluiten. Als begroeiing over een lengte van meer dan 15 meter wordt verwijderd, dan kan er wel sprake zijn van aantasting van vliegroutes.

Foerageergebied

Het plangebied dient mogelijk wel als foerageergebied voor vleermuizen. Het aantasten van foerageergebied is in het kader van de Flora- en faunawet pas ontheffingsplichtig als met de plannen sprake is van dusdanige oppervlakteverlies van belangrijk foerageergebied, dat met het verlies daarmee indirect een verblijfplaats aangetast wordt.

3.3.4 Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Het plangebied met struweel en bomen is geschikt als broedgelegenheid voor veel vogels.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Tijdens het verkennende veldbezoek is de Huismus (Passer domesticus) aangetroffen. Bij vrijwel alle maneges komt deze vogelsoort veelvuldig voor. Dit heeft te maken met de aanwezigheid van een overvloed aan voedsel, beschutting en warmte in de winter. In de manege zijn sporen aangetroffen die wijzen op het gebruik van de bebouwing als broedlocatie.
Sporen (uitwerpselen, braakballen, veren, nesten, horsten) en individuen van soorten als bijvoorbeeld Kerkuil, Ransuil of Roek zijn niet in het plangebied aangetroffen. De aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is door het ontbreken van sporen en de afwezigheid van individuen van deze soorten derhalve niet waarschijnlijk. Sporen van andere jaarrond beschermde nesten van vogels en beschermde vogelsoorten zijn eveneens niet aangetroffen in het plangebied.

Afbeelding 4: Losgeraakte dakbedekking met mogelijk nestmateriaal. Gezien de aanwezigheid van huismussen kan dit wijzen op broedgevallen van deze soort (Foto's: SAB, 2013)

3.3.5 Amfibieën

Stichting RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen en publiceert deze jaarlijks op het internet (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied amfibieën voor zoals Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), Gewone pad (*Bufo bufo*), Bruine kikker (Rana temporaria), Bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*) en de meer strikt beschermde soorten Kamsalamander (*Triturus cristatus*), Poelkikker (*Rana lessonae*) en Rugstreeppad (*Bufo calamita*).

Algemene soorten
Algemene soorten, zoals Bruine kikker (*R. temporaria*) en Gewone pad (*B. bufo*), die na de metamorfose op het land naar voedsel gaan zoeken, zijn gezien de, binnen het plangebied gelegen habitats, niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen grote afstanden afleggen. Omdat de dieren op het land overwinteren, is het ook mogelijk dat er dieren in de winterperiode binnen het plangebied aanwezig zijn. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Strikt beschermde soorten

Het plangebied wordt begrensd door waterpartijen. Door de aanwezigheid van flauwe oevers en ondiepe delen zijn strikt beschermde amfibiesoorten niet op voorhand uit te sluiten. Met name de poelkikker kan van dergelijke waterpartijen gebruikmaken. Als bij de realisatie van de plannen de watergangen ongemoeid blijven, dan zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. Bij aantasting van de watergangen moet een mitigatietraject worden opgestart bestaande uit een onderzoek en eventueel een mitigatieplan om negatieve effecten te voorkomen.

3.3.6 Reptielen

Volgens RAVON zijn geen reptielen waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Reptielen zijn over het algemeen gebonden aan structuurrijke vegetatie, vaak gelegen in weinig verstoorde biotopen. Soorten als Ringslang (*Natrix natrix*) en Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) kunnen voorkomen in gebieden met een relatief hoge verstoringsgraad.

Het plangebied voldoet niet aan de soortspecifieke habitateisen voor reptielen, ook niet voor Ringslang en Levendbarende hagedis. Negatieve effecten op reptielen zijn op voorhand uit te sluiten.

3.3.7 Vissen

De waterpartijen aan de rand van het plangebied zijn geschikt om beschermde vissoorten te herbergen. Wanneer de watergangen niet worden aangetast, dan zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. Als de watergangen wel worden aangetast dan kunnen soorten als Bittervoorn (*Rhodeus amarus)* negatief worden beïnvloed.

Om de aanwezigheid van de strikt beschermde vissoorten als Bittervoorn te bepalen, moet nader onderzoek worden uitgevoerd. Naar aanleiding van de bevindingen van een dergelijk onderzoek kan een mitigatieplan worden opgesteld wat de negatieve wegneemt.

3.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortgroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het plangebied ligt niet binnen een dergelijke biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de aanwezige habitats.

3.4 Conclusie

In Zwolle (provincie Overijssel) is aan de Frankhuisweg 30 de bouw van een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang beoogd. Hiervoor wordt een bestaand gebouw gesloopt en een tuin bebouwd.
De gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving zijn in dit onderzoek in beeld gebracht.

3.4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden.

Het plangebied te Zwolle ligt niet in of nabij de EHS of een gebied dat is aangewezen in het kader van de NB-wet. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied “Uiterwaarden Zwartewater en Vecht” ligt op een afstand van 1.600 meter (hemelsbreed gemeten). Dit gebied vormt ook het dichtstbijzijnde natuurgebied dat is aangewezen als onderdeel van de EHS. Gezien de binnenstedelijke ligging, de verstoring van tussenliggend gebied (industrie, infrastructuur) zijn geen verbindingen aanwezig tussen het plangebied en de genoemde natuurgebieden, negatieve effecten op beschermde gebieden zijn niet te verwachten. Gebiedsbescherming is op deze locatie niet aan de orde.

3.4.2 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt). De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben. Invloeden die leiden tot een verminderde geschiktheid van het plangebied als bijvoorbeeld foerageergebied zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook de vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten niet langer kunnen functioneren. Door de werkzaamheden kunnen alle aanwezige soorten negatieve effecten ondervinden van de ingreep. Voor de meeste soorten is dit tijdelijk van aard.

Algemene soorten
De meeste van deze soorten zijn beschermd, maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Strikt beschermde soorten
Voor soorten die vermeld staan in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, geldt dat bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd. Strikt beschermde amfibie-, vis-, en plantensoorten kunnen worden aangetast wanneer werkzaamheden plaatsvinden aan oevers van de watergangen aan de rand van het plangebied.

Bij het kappen van grote bomen (doorsnede meer dan 30 centimeter) en/of het verwijderen van groen aan de randen van het plangebied zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten niet uit te sluiten.

Bij het slopen van de manege zijn negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuissoorten en huismussen niet op voorhand uit te sluiten.

Verder kunnen bij (de start van) werkzaamheden in het broedseizoen, broedende vogels worden verstoord, of hun nesten worden aangetast. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren. De (start van de) werkzaamheden dienen plaats te vinden buiten het broedseizoen of in het broedseizoen als broedende vogels zijn uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen doorlopen in het broedseizoen als broedende vogels binnen het plangebied uitgesloten kunnen worden.

3.4.3 Nader onderzoek

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat een aantal strikt beschermde soorten mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. Als de watergangen door de realisatie van de plannen worden aangetast dan dient voorafgaand aan de ingrepen een nader onderzoek te worden opgestart naar:

- **Amfibieën**: onderzoeksperiode voorjaar 2013;
- **Vissen**: onderzoeksperiode, zie amfibieën;
- **Vaatplanten (Rietorchis)**: onderzoeksperiode, mei – juni 2013;

Als bij de realisatie van de beoogde plannen ook grote bomen (stamdoorsnede 30 centimeter of meer) worden aangetast of groene lijnelementen worden onderbroken over een lengte van meer dan 15 meter, dan dient ook een nader onderzoek te worden opgestart naar:

- **Boombewonende vleermuizen**: onderzoeksperiode: globaal 15 mei - eind juli (kraamkolonies) en 15 augustus - 15 september (paarverblijven). Deze onderzoeksperiodes zijn gebaseerd op het Protocol Vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus (2013), dat tevens als leidraad gehanteerd wordt door het Ministerie van EZ voor een ontheffingsaanvraag.

Bij sloop van de manege dient bekend te zijn in welke mate gebouwbewonende vleermuissoorten en vogels gebruikmaken van de bebouwing. Hiertoe dient een nader onderzoek te worden opgestart naar:

- **Huismus:** onderzoeksperiode voorjaar 2013
- **Gebouwbewonende vleermuizen:** onderzoeksperiode globaal 15 mei - eind juli (kraamkolonies) en 15 augustus - 15 september (paarverblijven).

Het gebruik van het plangebied door deze soorten kan door middel van nader onderzoek in beeld worden gebracht, zodat het werkelijke effect van de ingreep op (het leefgebied van) daadwerkelijk aanwezige soorten kan worden bepaald. Op basis van de bevindingen uit het nader onderzoek kan een passend mitigatieplan worden opgesteld om te voorkomen dat de Flora- en faunawet wordt overtreden. In het volgende hoofdstuk wordt het nader onderzoek beschreven.

Mitigerende maatregelen moeten altijd voorafgaand aan de uitvoering van de beoogde plannen worden gerealiseerd. Indien er compenserende maatregelen getroffen dienen te worden kan dit ook achteraf uitgevoerd worden. Eventuele maatregelen welke voortvloeien uit de resultaten van nader onderzoek worden besproken in hoofdstuk 5.

3.4.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuisvoorzieningen kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuwe bebouwing;

- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten;
- het behouden van een geleidelijke overgang van de sloot naar het plangebied. Hierbij dient vegetatieontwikkeling in deze overgang gestimuleerd te worden. Dit kan positieve effecten hebben op het voorkomen van amfibieën;
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van gierzwaluwen. Deze beschermde soort verliest steeds meer nestmogelijkheden.

4 Nader ecologisch onderzoek vleermuizen en Huismus

4.1 Aanleiding

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat een aantal strikt beschermde soorten mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. Het betreft hier beschermde soorten vleermuizen, amfibieën, vissen, vaatplanten en broedvogels. Met de nadere uitwerking van het inrichtingsplan blijkt dat de watergangen, de oevers aldaar en de bomen op het perceel blijven behouden. Om die reden is mogelijk alleen sprake van een negatief effect op gebouwbewonende vleermuissoorten en de Huismus (*Passer domesticus*). Nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd met als doel de aan-/afwezigheid van gebouwbewonende vleermuissoorten en huismus te onderzoeken.

4.2 Methode

Het inventariseren van flora en fauna gebeurt, indien beschikbaar en toepasbaar, aan de hand van protocollen of 'vaste' inventarisatiemethodes. Deze methodes leiden vaak tot een goed beeld van de te onderzoeken soort of soortgroep in het plangebied. Indien mogelijk wordt dan ook volgens deze breed geaccepteerde onderzoeksmethode(s) geïnventariseerd. Hieronder wordt per soort of soortgroep de onderzoeksmethode(s) weergegeven.

4.2.1 Vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd conform het protocol voor het inventariseren van vleermuizen (afgekort "vleermuizenprotocol") dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. In het vleermuizenprotocol worden verschillende onderzoeksperioden onderscheiden, naar de verschillende functies dat een gebied kan hebben voor vleermuizen. Binnen het plangebied is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vaste vliegroutes, vaste rust- en verblijfplaatsen en essentiële leefgebieden van verschillende vleermuissoorten. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met AD.ECO.

Het onderzoek naar vleermuizen vindt plaats met behulp van een batdetector (een apparaat dat ultrasone vleermuisgeluiden omzet in voor het menselijk oor hoorbare geluiden). Met twee personen (uitgerust met een Petterson D240x) is op 16 juni, 16 juli, 30 augustus en 25 september 2013 onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van vleermuizen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden rond zonsondergang (avondonderzoek) en zonsopgang (ochtendonderzoek).

4.2.2 Huismussen

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd conform de voorschriften van de Soortenstandaard Huismus van het Ministerie van Economische Zaken (Min. EZ., 2011). De aanwezigheid van een nest van een huismus kan volgens de Soortenstandaard Huismus als volgt worden aangetoond:

1 een nestindicatieve waarneming:
   - een nest of nestbouw of
   - bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats (nest zelf vaak niet zichtbaar, maar grassprieten of veertjes steken uit) of
   - transport van voedsel of ontlastingpakketjes of
   - bedelende jongen in nest (vlak voor uitvliegen goed te horen, steken kopjes uit nestopening).
2 Minimaal één waarneming in potentieel broedbiotoop in de periode 10 maart tot en met 20 juni van:
   - een zingend mannetje (veelal op de dakrand) of
   - aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats of
   - balts.

De afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond, als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

De inventarisatie is uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden, op geluidsluwe momenten, rond 1 à 2 uur na zonsopkomst en (indien van toepassing) met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

4.2.3 Overige soortgroepen

Indien tijdens het onderzoek naar bovenstaande soorten/soortgroepen andere beschermde / relevante soorten worden waargenomen worden zij ook bij de resultaten van het onderzoek vermeld.

4.2.4 Klimatologische omstandigheden

Onderzoek naar vleermuizen en vogels is (sterk) gebonden aan weersomstandigheden, als het bijvoorbeeld hard waait, veel regent of de temperatuur te laag is, kunnen vleermuizen/vogels in hun verblijfplaats of in bomen blijven. Een onderzoek onder ongunstige weersomstandigheden geeft dan een onnauwkeurig beeld van de werkelijke situatie. Hieronder staan de weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek.

Datum	Type onderzoek	Temperatuur [°C]	Windkracht [Bft]	Onderzoeks-omstandigheden
13 juni	Huismus	13 - 14	1 - 2	Optimaal
16 juni	Vleermuizen - ochtend	10 - 11	0 - 1	Goed
16 juli	Vleermuizen - avond	20 - 22	0 - 1	Optimaal
30 augustus	Vleermuizen - avond	20	0	Optimaal
25 september	Vleermuizen - avond	11	1 - 2	Goed

4.3 Resultaten

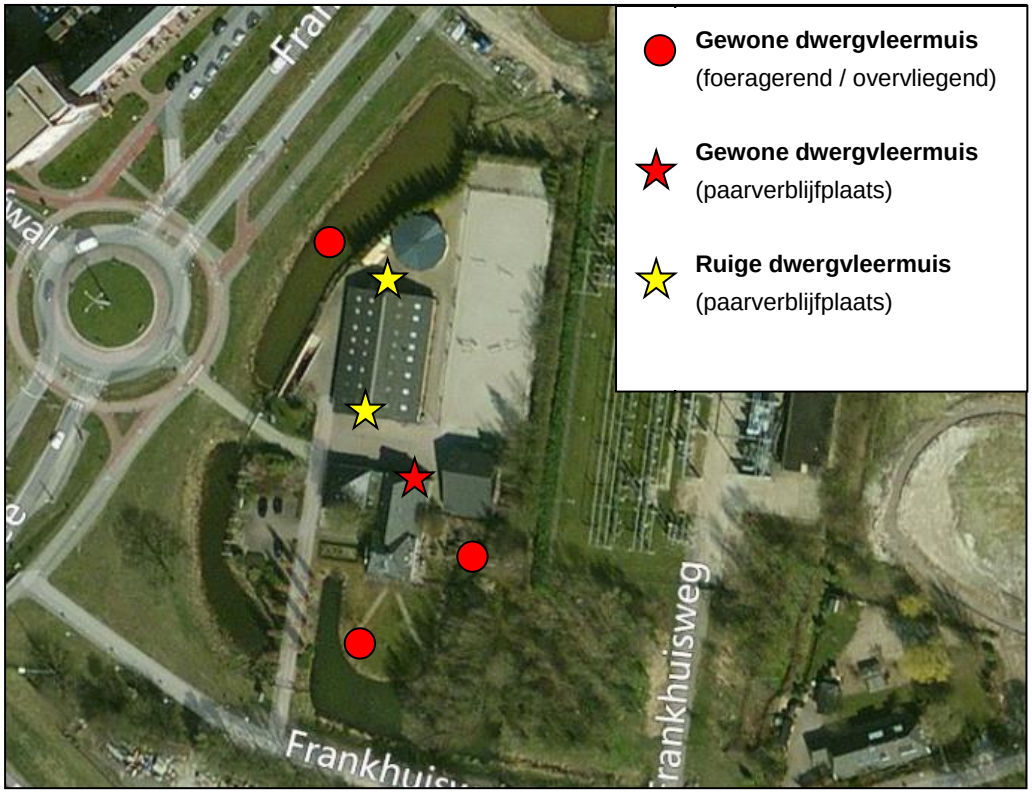
4.3.1 Vleermuizen

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Op 16 juni en 16 juli 2013 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen van vleermuissoorten. Zowel op 16 juni als 16 juli zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen in de tuin ten zuiden van de kapschuur en af en toe in de kapschuur waargenomen. Het foerageergebied heeft geen functie als essentieel foerageergebied. Op 16 juli werd nog één passerende gewone dwergvleermuis aan de rand van het plangebied waargenomen. Deze vloog in noordelijke richting langs het plangebied. Uit de gebouwen zijn geen uitvliegers of aantikkende vleermuizen vastgesteld, waardoor de aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen en zomerverblijfplaatsen zijn uitgesloten.

Paarverblijfplaatsen

Het onderzoek naar paarverblijfplaatsen en mogelijke winterverblijfplaatsen is uitgevoerd op 30 augustus en 25 september 2013. Er zijn op beide onderzoekmomenten samen drie vleermuizen met baltsgedrag waargenomen: één gewone dwergvleermuis en twee ruige dwergvleermuizen. De gewone dwergvleermuis is waargenomen tussen het woonhuis en de binnenmanege. De ruige dwergvleermuizen zijn waargenomen aan de voor en achterzijde van de binnenmanege. Aan elke kopse zijde werd een individu roepend waargenomen. De aanwezigheid van roepende/baltsende vleermuizen is een aanwijzing dat er paarverblijfplaatsen aanwezig zijn. Onderstaande afbeelding geeft een overzicht van alle waarnemingen van het vleermuisonderzoek.

Afbeelding 5: Overzicht aan gebiedsfuncties voor vleermuizen op basis van het vleermuisonderzoek op 16 juni, 16 juli, 30 augustus en 25 september 2013

Winterverblijfplaatsen en migratieroutes

Winterverblijfplaatsen van soorten die in gebouwen overwinteren, zoals de gewone dwergvleermuis, zijn moeilijk te onderzoeken. De aanwezigheid van een (paar)verblijfplaats is voor de gewone dwergvleermuis vaak een indicatie dat het gebouw ook geschikt is als winterverblijfplaats. De verblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis bevindt zich achter de gevelbetimmering van de binnenmanege en niet in een (warmere) spouwmuur. Het voorkomen van een winterverblijfplaats is derhalve niet waarschijnlijk. Echter, in een milde winter is het gebruik van het gebouw als winterverblijfplaats niet uit te sluiten. De paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis in het woonhuis is ook geschikt als winterverblijfplaats. Zowel in een strenge als milde winter is de aanwezigheid van een winterverblijfplaats niet uit te sluiten.

Het voorkomen van migratieroutes binnen het plangebied is niet waarschijnlijk. De gewone dwergvleermuis gebruikt dergelijke routes waarschijnlijk niet. Van vleermuissoorten die afhankelijk zijn van winterverblijven in de vorm van ijskelders, grotten en forten is het gebruik van speciale migratieroutes wel bekend.

4.3.2 Huismus

Op 13 juni 2013 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van nestplaatsen en het leefgebied van de huismus. Er zijn tijdens dit bezoek 10 huismussen (5 paren) in de binnenmanege foeragerend en baltsend waargenomen. Op andere locaties in het plangebied zijn geen huismussen waargenomen.

4.3.3 Overige soortgroepen

Tijdens het onderzoek zijn geen andere beschermde soorten waargenomen.

4.4 Conclusie

Uit het nader onderzoek naar vleermuizen en huismussen aan de Frankhuisweg 30 te Zwolle kan geconcludeerd worden dat bij de binnenmanege alsmede bij het woonhuis paarverblijfplaatsen met winterverblijffunctie van de ruige en de gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn. Aan de beide kopse kanten (noord- en zuidzijde) van de binnenmanege is een paarverblijfplaats van de Ruige dwergvleermuis aanwezig. In het woonhuis ten zuiden van de binnenmanege is een paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Daarnaast zijn in de binnenmanege 5 nestlocaties van de Huismus aanwezig. Bij de sloop van de binnenmanege treden negatieve effecten, op de paarverblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis en de nestlocaties van de Huismus, op.

4.5 Consequenties in het kader van de Flora- en faunawet

De ontwikkelingen in het plangebied aan de Frankhuisweg te Zwolle leiden tot aantasting van twee paarverblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis. Individuen, verblijfplaatsen en de leefomgeving van de Ruige dwergvleermuis zijn beschermd middels de Flora- en faunawet tabel 3 en zijn opgenomen in de EU Habitatrichtlijn Bijlage IV. Voor deze strikt beschermde soort betekent dit concreet dat op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet géén vrijstelling mogelijk is van artikel 8 t/m 12 en dat gezien de ingreep geen ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen kan worden verkregen op basis van een in de wet genoemd belang. Het voorkomen dat er een overtreding plaats gaat vinden is dan de enige mogelijkheid om de werkzaamheden toch door gang te laten vinden. Dit kan door het vooraf treffen van aanvullende schadebeperkende (mitigerende) maatregelen. De vooraf te treffen maatregelen moeten van dien aard zijn dat de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen behouden blijft. Deze maatregelen zijn in het volgende hoofdstuk verder uitgewerkt.

Ook worden met de plannen vijf nestplaatsen van de Huismus aangetast. De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en Faunawet. De huismus staat ook vermeld in de Vogelrichtlijn. Voor deze soort geldt (evenals bij de vleermuizen) dat bij de een ontheffingsaanvraag voor deze soort de uitgebreide (strengere) toetsing wordt gehanteerd. De nesten van huismussen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder categorie 2 van vogelnesten (Dienst Regelingen, 2009): "*nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar*". Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de functionele leefomgeving.

Voor deze beschermde soort betekent dit concreet dat op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet géén vrijstelling mogelijk is van artikel 8 t/m 12 en dat gezien de ingreep geen ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen kan worden verkregen op basis van een in de wet genoemd belang. Het voorkomen dat er een overtreding plaats gaat vinden is dan de enige mogelijkheid om de werkzaamheden toch doorgang te laten vinden. Dit kan door het vooraf treffen van aanvullende schade beperkende (mitigerende) maatregelen. De vooraf te treffen maatregelen moeten van dien aard zijn dat de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen behouden blijft. Deze maatregelen zijn in hoofdstuk 5 verder uitgewerkt.

Voordat kan worden gestart met de werkzaamheden dienen de mitigerende maatregelen te zijn gerealiseerd en de gewenningsperiode van de beschermde soorten te zijn verstreken. Door het treffen van mitigerende (verzachtende) maatregelen kan schade aan de vaste rust en verblijfplaatsen, het foerageergebied en de nestplaats worden beperkt en wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten ter plaatse.

4.6 Zorgplicht

De zorgplicht (Artikel 2, Flora- en Faunawet) is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.

5 Mitigerende maatregelen

5.1 Inleiding

Uit het nader onderzoek aan de Frankhuisweg 30 te Zwolle is gebleken dat met de plannen sprake is van aantasting van twee paarverblijfplaatsen met winterverblijffunctie van de Ruige dwergvleermuis en van vijf nestplaatsen van de Huismus. Overtreding van de Flora- en faunawet kan in voorliggende situatie worden voorkomen door te werken volgens een ecologisch werkprotocol. De hieronder vermelde mitigerende maatregelen dienen in dit kader te worden genomen om schade te voorkomen.

5.2 Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden getroffen om te beperken dat werkzaamheden schadelijke gevolgen hebben voor de beschermde plant- en diersoorten in en om het plangebied. De maatregelen die getroffen dienen te worden hebben tot doel om functionaliteit van de rust-, verblijf-, nest- en voortplantingsplaatsen te waarborgen alsmede om de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten ter plaatse te garanderen. Onderstaande paragrafen beschrijven de te nemen maatregelen voor de beschermde soorten Ruige dwergvleermuis en Huismus.

5.2.1 Waarborging functionaliteit

Ruige dwergvleermuis
Voor elke aan te tasten of te verwijderen verblijfplaats moeten vier nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen worden gecreëerd in de vorm van platte vleermuiskasten of plaatvormige voorzieningen. Voor onderhavig plan dienen zodoende voorafgaand aan de sloop acht nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen te worden gerealiseerd.
De kasten kunnen aan bebouwing en bomen binnen een straal van 100-200 meter van het plangebied worden opgehangen.

Huismus
Voor elke aan te tasten of te verwijderen verblijfplaats moeten minimaal twee nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen worden gecreëerd in de vorm van bijvoorbeeld nestkasten, neststenen of vogelvides of vergelijkbare voorzieningen. Voor onderhavig plan dienen zodoende voorafgaand aan de sloop tien nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen te worden gerealiseerd.

5.2.2 Waarborging gunstige staat van instandhouding

Voor beide soorten geldt:
- het tijdig vooraf aanbieden van vervangende nestgelegenheid/verblijfplaatsen;
- werkzaamheden gefaseerd in tijd en ruimte uitvoeren;
- de genomen maatregelen moeten op hun effectiviteit gemonitord worden door een deskundige op het gebied van Huismus en Ruige dwergvleermuis.

5.2.3 Ecologische begeleiding, controle en monitoring

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient er in samenwerking met de aannemer onder begeleiding van een ecoloog een werkplan te worden opgesteld volgens de richtlijnen uit de soortenstandaard. Tevens dient er voorafgaand aan en tijdens het amoveren van de bebouwing door een deskundig ecoloog te worden gecontroleerd op de aan- of afwezigheid van soorten in het pand. De werkwijze en controlemethodiek worden hierbij verder uitgewerkt in het werkplan.

Na de realisatie van de nieuwe bebouwing en het groen blijft ecologische monitoring van het gebied noodzakelijk, omdat in het plangebied het aantal functies (leefgebieden, verblijfplaatsen, et cetera) weer op hetzelfde niveau dient te komen als is vastgesteld in het ecologisch onderzoek van SAB. Indien met het voorliggende pakket aan maatregelen de terugkeer van het aantal functies niet wordt gehaald, worden door de opdrachtgever extra aanvullende maatregelen getroffen om afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten te voorkomen en populaties van de verschillende beschermde soorten op het niveau van 2013 te krijgen.

Bijlage 1: geraadpleegde literatuur

Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay van, C., Wynhoff, I. De Vlinderstichting, 2006. *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea.-Nederlandse Fauna 7*. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis. KNNV Uitgeverij & European Inverebrate Survey – Nederland.

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk , C., Thissen, J.B.M. 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Dietz, C., Von Helversen, O., Nill, D. 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Tirion Natuur.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Ministerie van Economische Zaken, 2011. *Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis, Pipistrellus pipistrellus.* Ministerie van Economische Zaken, Dienst Regelingen, Den Haag.

Ministerie van Economische Zaken, 2011. *Soortenstandaard Huismus, Passer domesticus.* Ministerie van Economische Zaken, Dienst Regelingen, Den Haag.

Ministerie van Economische Zaken, 2011. *Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis, Pipistrellus nathusii.* Ministerie van Economische Zaken, Dienst Regelingen, Den Haag.

Nederlands vereniging voor libellenstudie, 2002. *De Nederlandse libellen (Odoneta). Nederlandse fauna 4*. Nationaal en Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrates Survey-Nederland, Leiden.

Nie, de, H.W. 1997. *Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen*. Media Publishing, Doetinchem.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels* 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, *Vleermuisprotocol 2013, 25 maart 2013*. www.gegevens autoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl

Websites:

- www.hetdrloket.nl
- www.floron.nl
- www.overijssel.nl
- www.provinciaalgeoregister.nl
- www.ravon.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl